СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LVII. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го КВІТНЯ 1949. No. 78. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 5, 1949. VOL. LVII.
ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗА СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКУ ПОЛІТИКУ ЯК ПІДСТАВУ ДОБРОБУТУ НАЦІЇ

Вашингтон, 3. квітня. — Товариство Краєвого Плянування оприлюднило у восьми точках вислід своїх студій над потребою складення національної політики у фармерських справах. Тому, що продукція в промислових ділянках осягнула найвищий розвиток, до неї треба достосувати фармерську продукцію. Коли не буде належної фармерської продукції, не можна буде втримати дальше високої купівної сили індустріяльних робітників. У звіті сказано, що здорова фармерська політика мусить лягти в основу для збалансування добробуту, який запанував між бизнесменами й робітниками. Така політика мусить запевнити фармерові дохід без потреби привязувати фармерську господарку до давніх форм. Впарі з тим мусить бути піднесена життєва стопа фармера. Для осягнення цього треба подбати про фармерські організації, включаючи й кооперативи. Програма, начеркнена Товариством Краєвого Плянування, згадує між ін. про організацію міжнародної торгівлі фармерськими продуктами; про субсидії для консументів, фармерських продуктів, як ось допомога шкільним дітям діставати по зниженій ціні перекуски, бо це може підвести ціни фармерських продуктів у часах депресії; про меліорацію земель з прилюдних фондів навіть для поодиноких фармерів, щоб піднести продуктивність землі.

ВИКІНЧУЮТЬ ПРОГРАМУ ПРЕЗИДЕНТА ДЛЯ ДОПОМОГИ ВІДСТАЛИМ ОКОЛИЦЯМ.

Вашингтон. — „Відважну програму" президента Трумана для розвитку відсталих околиць розроблюють урядові знавці і вона має бути предложена в конгресі в недалекій майбутності. Помічник секретаря стейту, Вилард Л. Торп, надіється, що програма буде зголошена впродовж біжучого місяця.

ДИСКУСІЯ В СЕНАТІ НАД ПРИДІЛОМ ДЛЯ ЕВРОПИ.

Вашингтон. — На біжучий тиждень призначено в сенаті дискусію над приділом $5,580,-000,000 для Програми Піддвигнення Европи (ЕРП). Тому, що опозиція зголосила 30 поправок до законопроєкту адміністрації, надіються довшої дебати, яка причиниться до припізнення ухвали. Щойно після полагодження цієї справи прийде на чергу віднова торговельних договорів на підставі взаємности.

36 ВІДСОТКІВ ЖИДІВ МІЖ ІМІГРАНТАМИ.

Ню Йорк. — У промові перед зібранням жидівських жінок, які займаються допомогою для нових імігрантів, стейтовий комісар промислу, Едвард Корсі виявив, що на підставі нового закону приїхали й поселилися в стейті Ню Йорк 4,683 імігрантів з Европи. Між ними було 36 відсотків жидів, а це треба завдячувати справності жидівських організацій, які вміють наперед усе приготовити. Надальше прийде радикальна зміна в цій справі, заявив Корсі на обіді жінок в готелі Валдорф Асторія.

СЕКРЕТАР ДЖАНСОН СКАСУВАВ ДЕВЯТЬ ВІДДІЛІВ В ДЕПАРТАМЕНТІ ОБОРОНИ.

Вашингтон. — Секретар оборони Луіс Джансон почав свою працю на новім становищі від того, що скасував девять відділів у цій установі. Тепер він займеться провіркою цілих сотень інших відділів для ствердження, що вони потрібні для успішного ведення справ, звязаних з обороною. Секретарі армії, маринарки й повітряних сил мають до 1 травня предявити новому секретареві опінію, які бюра затримати, а які скасувати для справнішого ведення справ.

КОШТИ ОБОРОНИ КОМУНІСТІВ ПЕРЕД СУДОМ.

Ню Йорк. — Комуністична партія й інші прихильники одинадцяти комуністичних пррровідників, які засіли на лаві обвинувачених за навчання до насильного скинення американського уряду, виявляють, що дотеперішні видатки оборони дійшли до висоти $103,802, як це оприлюднює большевицький щоденник Дейлі Воркер. Пересічно це виносить $5,837 тижнево. Адвокати дістають тижнево $2,-275. Тому, що нема виглядів на швидке покінчення процесу, комуністи переводять кампанію за призбирання дальших $100,000. Разом, на думку проводу, кошти досягнуть $250,000. Партія утримує тепер окреме бюро для оборони під ч. 401 Бродвей у Ню Йорку.

ПОЛІЦІЯ ВИРЯТУВАЛА КОМУНІСТІВ ВІД ПОБОЇВ.

Пітсбург, Па. — На суботу 2 квітня скликала Комуністична партія північно-західної Пенсилвенії віче до Карнегі Гол для закладання протесту проти поставлення перед суд у Ню Йорку комуністичних провідників. На залі явилося 179 вічевиків, які зчинили бучу і аранжери віча мусіли втікати на вулицю. На вулиці зібралася товпа, яка почала гнати за большевиками. Вони вскочили на переїжджаючі вози електричного трамваю, одначе товпа почала кидати туди камінням. Треба було аж 100 поліцаїв, щоб врятувати нападених. Поліція схопила комуністів до таксівки і вивезла їх у безпечне місце. Арештовано пять осіб за нарушення прилюдного безпеченства. Вони кажуть, що комуністичні промовці нападали на федеральний уряд, що відважився поставити большевиків під суд.

ДЕНЬ АРМІЇ В СЕРЕДУ, КІНЕЦЬ ТИЖНЯ В СУБОТУ.

Ню Йорк. — Від суботи 3 квітня до суботи 9 квітня триває в метрополітальній окрузі Ню Йорку Тиждень Армії, получений з різними парадами. Вершком тижня є День Армії в середу 6 квітня, а похід відбудеться в суботу по Пятій Евеню від 92 вулиці вдолину.

У ВАШИНГТОНІ ПІДПИСАЛИ ПІВНІЧНО-АТЛАНТІЙСЬКИЙ ОБОРОННИЙ ДОГОВІР

Вашингтон, 4 квітня. — На год. 3 сполудня призначена церемонія підписання Північно-Атлантійського Оборонного Договору дванадцятьма державами Для цієї цілі пороблено приготування, яких не було у міжнародних відносинах упродовж 30 років. Програма така: в год. 2:30 гра оркестри маринарки; в год. 3 вхід міністрів закордонних справ тих держав, що приступили до оборонного пакту; негайно опісля промова секретаря стейту Діна Ачесона; після того промови інших міністрів, не довші як по пять минут; в год. 4:30 поява президента Злучених Держав і його промова після привітання з міністрами; в год. 4:55 підписання документу, потім замітки секретаря Ачесона і закриття церемонії. Промови й опис церемонії передано по радіо по всьому світі.

Наперед натавровано Совєти за їхнє перекручення договору.

Заки прийшло до підписання Атлантійського Договору, представники дванадцяти держав, які приїхали були до Вашингтону вже в суботу 2 квітня, відкинули советський протест, внесений проти Атлантійського Оборонного Договору, а потім вислали від себе окрему ноту до советського уряду. У цій ноті Західні Держави обвинуватили Совєти за їх перекручення тексту договору і мильно пояснювання його наміру. Не зважаючи на те, що советський протест був висланий до кожної держави окремо, представники дванадцяти держав вислали Совєтам одну спільну ноту, зредаговану в дуже різкім тоні. Нота є коротка і її вислано звичайною дипломатичною дорогою.

ЧОРЧИЛ І СОВЄТСЬКІ ГОСТІ ВІДІХАЛИ ДОДОМУ

Ню Йорк. — У суботу 2 квітня відїхав до Англії кораблем Квін Мері колишній премієр Винстон Чорчил, який виголосив історичну промову в четвер 30 березня на здвизі в Технологічнім Інституті Масачусетс в Бостоні. Перед виїздом він ще раз заявив перед кореспондентами, що ніхто не є ворогом росіян. В неділю 3 квітня виїхали зі Злучених Держав сім представників підсовєтських країн, на чолі з Александром А. Фадеєвом, які брали участь у Культурній і Науковій Конференції для Світового Миру у Ню Йорку попереднього тижня. З ними виїхав теж музичний композитор Димитрій Шостакович.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ В ЕВРОПІ ДЕМОНСТРУЄ СВОЮ СИЛУ

Франкфурт, Німеччина, 4-го квітня. — З нагоди Дня Армії американські збройні сили в Европі відбудуть від закінчення війни найбільшу демонстрацію своєї могутности та нового военного виряду, включно з тількищо випродукованими новими танками та гарматами. У великій параді з нагоди Дня Армії візьме участь, як здогадуються, около 93,000 військ. Найбільша парада буде в Німеччині, але вона буде теж у Франції, Бельгії, Люксембургу, Австрії та в двох таких „вразливих місцях", як Берлін і Трієст. В місцевості Гравенворг в Баварії, що колись була осередком вишколу німецької Вермахт, параду американської армії відбиратиме американський головнокомандуючий в Европі, ген. Л. Д. Клей, та інші офіцери його штабу. В деяких місцевостях паради Армії будуть доповнені вправами авіяції.

ЕВРОПА З ВДЯЧНІСТЮ ВІДЗНАЧАЄ РІЧНИЦЮ ПЛЯНУ МАРШАЛА

Лондон, 4 квітня. Вчора пройшов рік, як президент Труман підписав Акт Закордонної Допомоги, у висліді якого плян Маршала для американської допомоги зруйнованій війною Европі увійшов в дію. Цю річницю врочисто відзначили всі охоплені пляном Маршала країни, висловлюючи Америці та американському народові вдячність за цю великодушність та вказуючи на благородні наслідки цеї допомоги вже після одного року. Вияв тих загальних почувань вдячности можна вважати послання британського премієра Атлі до президента Трумана, в якому він стверджує історичне значення американської допомоги та її вплив і наслідки для дальшого розвитку. „Без допомоги народу і уряду Злучених Держав Америки — сказано в посланні Атлі — був би неможливий прогрес до повної відбудови Европи, ані її довіря до можливостей виконання тих усіх завдань, що ще стоять перед нею". З нагоди цеї річниці висловили свої думки та вдячність Америці міністер фінансів Франції, премієр Данії, премієр Бельгії та вдповідальні керівники і державні мужі інших країн.

СЕСІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ О.Д. ПІД ЗНАКОМ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ

Лейк Соксес, Н. Й., 4. квітня. — Завтра тут почнеться сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, що буде продовженням сесії з Парижа в минулому році. У відкритті сесії візьмуть участь міністри закордонних справ, що підпишуть сьогодні у Вашингтоні Атлантійський договір безпеки. Між 21 справою, що поставлені на порядок нарад теперішньої сесії, немає формально справи Атлантійського пакту, проте вважається, що власне ця справа готова стати центром цілої сесії. Діло в тому, що її в кожній хвилині може видвигнути Советський Союз або один з його сателітів і на це теж вказувало б советське обвинувачення у відкиненому західними союзниками советському протесті проти договору, мовляв, він порушує чартер Об'єднаних Націй. На порядку нарад теперішньої сесії є м. ін. видвигнена республикою Чіле справа порушування основних людських прав в Советському Союзі. Додатково може бути поставлена на порядок нарад теж справа засуду кардинала Міндсенті большевицьким судом в Мадярщині, видвигнена представником Болівії. Велика частина делегатів на цю сесію, включно з російською делегацією під проводом Андрея Громика, вже є в Ню Йорку. Предсідник Генеральної Асамблеї, австрійський міністер закордонних справ д-р Еват, приїхавши до Ню Йорку насамперед заявив, що по його думці Атлантійський пакт в нічому не противиться Об'єднаним Націям і не порушує їх чартеру.

ТРАНСЙОРДАНІЯ ПІДПИСАЛА ДОГОВІР ПЕРЕМИР'Я З ІЗРАЇЛЕМ.

Родос, 4 квітня. — Представники Трансйорданії й Ізраїля підписали тут вчора, після 33 днів нарад, договір про загальне перемир'я між обома країнами. Тим самим вже всі сусіди Ізраїля, за винятком Сирії, мають з ним договори, що є передумовою остаточного замирення в тій частині світу. Посередник О.Д. в справі Палестини, д-р Ралф Бонче, заповів, що теж між Ізраїлем і Сирією почнуться переговори в тій справі вже завтра, у вівторок.

КИТАЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗАПОВІДАЮТЬ СОВЄТАМ СВОЮ ДОПОМОГУ НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

Шангай, 4 квітня. — Радіовисильня китайських комуністів передала вчора від імені своїх провідників заяву, мовляв, Атлантійський пакт має на меті спровокувати війну зі Совєтами за що в такому випадку китайські комуністи будуть боротися по боці Совєтського Союзу. На випадок війни вони рівночасно заповідають „повалення цілої капіталістичної системи в світі та визволення цілого людства".

„ВИЧИТУЮТЬ ПРАВДУ" САТЕЛІТАМ ЗА ПОЛОМАННЯ МИРОВОГО ДОГОВОРУ

Вашингтон. — Злучені Держави, й Великобританія вислали в суботу до Болгарії, Румунії й Угорщини окремі ноти з вичисленнимприкладів поломання мирового повоєнного договору іхніми большевицькими урядами. Зокрема згадано в нотах поламання гарантій для збереження прав людини в кожній державі поодиноко. Так Болгарії пригадали ліквідацію провідника аграріїв, Николи Петкова і присуд на протестантських пасторів; Угорщині — присуд на кардинала Йосипа Міндсенті і лютеранського єпископа Лайоша Ордаша; а Румунії досмертне увязнення д-р Юлія Манію, предсідника селянської партії. Ноти доручено урядам згаданих держав звичайною дипломатичною дорогою.

СОВЄТИ ВІДКРИЛИ НОВІ ДЖЕРЕЛА НАФТИ В АВСТРІЇ

Відень, 4 квітня. Відкрите недавно Совєтами нове джерело нафти в Мацен в Австрії виявляється одним з головних центрів того продукту в цій країні. Вважається, що нові джерела нафти змінять образ нафтової продукції в Австрії та готові стати одною з головних проблем в переговорах чотирьох великодержав в справі мирового договору.

МОСКВА ПРОДОВЖУЄ ВИСТУПИ ПРОТИ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ

Москва, 4 квітня. Московська преса, радіо та інші засоби пропаганди продовжують свої виступи проти Атлантійського пакту, закидуючи йому насамперед порушення чартеру Об'єднаних Націй. Московська преса у довгих повідомленнях своїх кореспондентів зокрема намагається представити „спротив" самих партнерів пакту проти нього.

НІМЦІ СТАВЛЯТЬ ГІТЛЕРА НА ТРЕТЬОМУ МІСЦІ

Гамбург, 4 квітня. — Місцевий журнал „Шпігель" перевів між читачами анкету кого вони вважають найбільшим державним мужем в світі На всіх 6,000 відповідей 4,000 ставлять на перше місце Бісмарка, 773 Черчила і 515 Гітлера.

СЛІДИ САБОТАЖІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ІНДУСТРІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ.

Берлін, 4. квітня. (АП) — Німецькі спеціялісти ствердили, що багато американських бомб, що їх скинули американські літаки під час війни на Берлін, не вибухли в наслідок саботажу в американських фабриках. Один з німецьких інженерів, що очищують місто від невибухлих бомб, заявив, що він особисто знайшов і прослідив 125 американських бомб, що не експльодували в наслідок саботажу. З американського боку стверджено, що це не був саботаж, тільки недомагання в самій продукції бомб, які опісля направлено.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА В ГОЛАНДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В лютому відбувся в Музикознавчому Інституті Державного Університету в Утрехті (Голандія) вечір, присвячений українській музиці — повідомляє ашаффенбурська „Неділя". Вступну промову про українську музику та її історію сказав М. Антонович. На концертову частину вечора склались українські пісні у виконанні хору українських богословів, з Кулембургу та сольові точки. Вечір відбувся на спеціяльне запрошення директора Музикознавчого Інституту, відомого голандського музиколога, проф. Смайре.

УКРАЇНЦІ В ЕВРОПІ ДОМАГАЮТЬСЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Українська преса в Европі друкує щораз більше заяв своїх читачів, чому ще досі закордонні радіопрограми „Голос Америки" не передаєть в українській мові. Деякі газети навіть розписали відповідні радіоанкети в цій справі.

ТІЛЬКИ ГАРМАТИ МОЖУТЬ ЗМІНИТИ ПОЛОЖЕННЯ В ЮГОСЛАВІЇ — ТВЕРДИТЬ ПРЕДСТАВНИК ТІТА.

Белград, 4 квітня. — Моше Піяде, головний теоретик югославських комуністів, заявив вчора на масовому зібранні в столиці Югославії, що положення в Югославії не змінить жадна резолюція Комінформу та що його можна змінити тільки зброєю. Вважається, що ця заява була свідомим викликом в бік Москви та її сателітів. Сам Тіто минулого четверга обвинувачував однаково, як „західних капіталістів" так і Москву та її сателітів за „брехні й обиду" проти Югославії.

ГРЕКИ ПЕРЕВИХОВУЮТЬ МОЛОДИХ БОЛЬШЕВИКІВ.

Атени, 4 квітня. — Грецький уряд створив тепер на острові Лерос в Додеканеському архіпелягу окремий табор, до якого перевозять та в якому перевиховують зловлених між большевицькими партизанами молодих хлопців від 13 до 20 років. Табор має модерне влаштовання та дбайливу опіку і фахових виховників, головно з-поміж тих офіцерів, що початково були теж між большевиками, але в останньому пізнали його злочинність та почали його поборювати.

МОЖЛИВІСТЬ СУДУ НАД КОМУНІСТИЧНИМИ ПРОВІДНИКАМИ В ІТАЛІЇ.

Рим, 4 квітня. — Італійський міністер внутрішніх справ, Маріо Счельба, заявив вчора, що він хотів би бачити італійських комуністичних провідників перед судом за наглядне порушення законів. Він в дальшому твердив, що за всі комуністичні безпорядки в тій країні є відповідальні комуністичні керівники, а не підбурена ними маса, і тих керівників повинна зустріти заслужена кара.

СИРІЯ ЗАПОВІДАЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ КОМУНІЗМУ.

Дамаск, Сирія, 4 квітня. — Після безкровного військового перевороту в Сирії минулої середи, керівник того перевороту, ген. Гусні Заїм, виголосив вчора по радіо коротку промову до армії та народу, заповідаючи основні напрямні внутрішньої і закордонної політики нового режиму. Він насамперед ствердив, що Сирія буде боротися проти „деструктивної комуністичної пропаганди та подібних теорій". В закордонній політиці ген. Заїм обіцяє йти по лінії „свого старого учителя" Фариса ель Хоурі, відомого приятеля Заходу.

„ІНВАЗІЯ" ВТІКАЧІВ НА АВСТРІЮ.

Відень, 4 квітня. — Австрійський канцлер Леопольд Фігль заявив вчора, що Австрія рахується з можливістю справжньої „інвазії втікачів зі Сходу". Вказуючи на труднощі Австрії в цій справі, бо з одного боку вона не хотіла б відступити від своїх гуманітарних традицій, а з другого вона тепер в такому положенні, що не може дати отримання декількох тисяч чужих людей, Фігль ствердив, що тепер кожного місяця около 2,000 осіб втікає до Австрії з Мадярщини, Чехословаччини, Румунії та інших опанованих Совєтами країн. Між втікачами найбільший відсоток становлять жиди.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧОРЧИЛ ПРОТИ ТРИНАДЦЯТКИ НА КРЕМЛІ

Винстон Чорчил виголосив минулого тижня у Бостоні свою чергову промову на тему небезпеки, яка грозить християнській цивілізації та свободі людини і світу з боку агресивного комунізму, яким керує з Москви кремлівська кліка, зложена з 13 осіб. Якби не атомова бомба, що її мають Злучені Держави, казав Чорчил, ціла Европа була б уже під сталінською диктатурою. Як бачимо, Чорчил і тепер схопив сучасне европейське та світове положення вірно, ціляючи прямо в саме серце ворога світового миру, в надії, що його словні постріли заставлять 13 чоловіків на Кремлі змінити своє відношення до Заходу, приязнь якого є для них покищо страшніша, ніж ворожнеча.

Ота тринадцятка на Кремлі. яка не хоче ніяк годитись та йти на компроміси, несе в розумінню Чорчила всю відповідальність за це, що нема досі миру в світі та що сотні мільйонів людей живуть під терором. Вона відповідальна й за те, що тепер обєднуються демократії проти тоталітаризму, що повстають оборонні союзи. Кремль — це велика сила, коли брати під увагу чисельність армії, яка є у совєтській сфері впливів, а зокрема ще маси „місіонарів", оці пяті колони, що працюють в користь Тринадцятки у всіх країнах. Цеї сили Чорчил не закривав, а ще навіть, як нам здається, її перебільшав. Колишня сила Гітлєра в порівнанні з силою „великого хана", себто Сталіна, є смішно малою, казав Чорчил, коли це міряти світовим маштабом. Та не зважаючи на важке положення, в якому опинився світ через кремлівську диктатуру та агресію, Чорчил певен, що вільна людина переможе, що всюди настане такий лад, де влада буде слугою народу, а не нарід рабом влади. Він певен, що християнська етика ще має великий вплив на людство та заставить його станути одним сильним муром проти безбожницької тиранії.

Промова Чорчила виглядала у деяких місцях дуже войовничою, але кінець її був угодовий. Він заявив, що демократії далі готові „приняти росіян як братів у людській родині" і не вимагають від Росії нічого крім „доброї волі й чесної поведінки".

На промову Чорчила, як і його минулу та теперішню акцію в Америці, треба глядіти в першу чергу, як на акцію найбільшого сина Англії (так його тепер часто називають!), на її великого патріота, а далі й на великого державного мужа, який обєднує всі по англійськи говорячі народи та землі. Звернім увагу, як сильно й гордо підкреслив Чорчил незахитану єдність англійського народу в обличчі гітлєрівської небезпеки і як запевняв світ, що та єдність існує й нині в обличчі небезпеки з боку Тринадцятки на Кремлі.

Як тонкий дипломат Чорчил дав найвище признання Америці за те, що вона, занявши перше місце в світі, не використовує його на своє побільшення, а ще робить з себе жертву. Знайшов він теж місце на глибоку похвалу Бевинові, британському міністрові закордонних справ, хоч цей представляє противну партію, та ще таку, яка позбавила Чорчила влади. Обєднав він далі розумними словами не тільки частини Британського Комонвелт-у, але й всі країни, обняті Атлантійським Пактом, як і ті, що станууть чи готові стати по боці демократій, проти Тринадцятки на Кремлі. Так рятує Чорчил з усіх сил свій рідний остров, велич своєї Англії, представляючи теж і тим разом, яку вона велику культурну місію сповнила в минулому і яку ще повинна сповнити — для людства. Рятує її в такий спосіб, що переконує весь свободолюбний світ, що він без Англії не обійдеться, коли захоче оставати вільним.

ІСТОРИЧНА ПОДІЯ

Заки ці рядки побачать світло дня, у Вашингтоні буде довершена одна з найбільших переломово-історичних подій нашого часу, Північно-Атлантійський договір безпеки. В понеділок, 4-го квітня, його підпишуть керівники закордонної політики ініціятивних країн: Злучених Держав Америки, Канади, Великої Британії, Франції, Голандії і Люксембургу, та представники долучених опісля п'ятьох інших країн, іменно: Норвегії, Данії, Італії, Португалії та Ісляндії. Відомі вже з попередніх проголошень постанови договору злучать всі ті договірні країни в один могутній оборонно-військовий союз, що матиме під своєю охороною величезні простори Атлантійського простору на північ від зворотника Рака. Напад на одну з договірних сторін чи на її посілості, чи хочби тільки на корабель чи літака на цьому просторі, вважатиметься „агресією" проти всіх і діятиметься згідно з постановами договору. Щоб могти ці спільні оборонні завдання виконати, партнери договору мають поставити на відповідній висоті свої збройні сили, встановити стратегічні пляни спільної оборони та перевести відповідну координацію і стандартизацію свого озброєння. Договір почне діяти з хвилиною його ратифікації парляментами договірних країн, що має наступити в найблищому часі. Хоча в договорі не називається поіменно можливого агресора, але це для кожного ясне, що ця могутня оборонна організація створена з виразною метою припинити імперіялістично-агресивні пляни Совєтського Союзу.

На кілька днів перед підписанням договору, Москва звернулася з протестом до урядів ініціятивних країн, обвинувачуючи їх, що це власне Атлантійський пакт має агресивні цілі, що він порушує чартер Об'єднаних Націй та створює загрозу війни. В своєму протесті Москва видвигає такий „аргумент", мовляв, навіщо оборонного договору, як Совєтський Союз не думає на нікого нападати. Дивно тільки, чого ж тоді Москві боятися оборонного договору?

Підписання Атлантійського пакту як і він сам виправдується подіями з недавньої історії. Його справді можна б назвати наукою історії.

На коротко перед другою світовою війною, тоді як Гітлєр всіх і вся запевняв про свої „мирні цілі", коли нічого іншого не бажав, як тільки „справедливости" і „права" для Німеччини та почав свої домагання збільшувати і переводити в життя, озброївшись по зуби та створивши величезну воєнну машину, тоді демократичні країни побожно вірили, що „війни ніхто не хоче" та що уступками і угодовством можна вдержати мир і самі були мирні тим, що цілком не були підготовані ані до війни ані до оборони. У висліді — мусів прийти договір в Мюнхені, а на останці і сама війна. Сьогодні положення своєю суттю подібне до передвоєнного. З одного боку стоять мирні демократії, а з другого озброєний по зуби Совєтський Союз зі своїми сателітами. З тою тільки різницею, що Мюнхен і війна навчили розуму демократів. Підписаний у Вашингтоні Атлантійський пакт є другою стороною мюнхенської медалі: вдержати мир, але повною готовістю оборонити його. Мюнхен був договором слабости, тоді як Вашингтон є договором сили. Мюнхен був уступкою і угодовістю, Вашингтон є осторогою і рішучістю. Це єдине, що імпонує та держить в приличності того роду історичних партнерів як Сталін, чи його попередник Гітлєр. Щонайменше того треба сподіватися.

Атлантійський пакт був ще іншою конечністю. Він створює ту необхідну охорону, за якою може продовжуватися розпочата вже раніше при великодушній американській допомозі господарська відбудова. Цей договір дасть европейським країнам необхідну самопевність та додасть їм сміливости як у внутрішній так і міжнародній політиці. Договір вже практичним зобов'язанням встановляє кордон Америки на Лабі тя тягнеться від північного підбігунового кола по кордонах Норвегії, Данії, Західної Німеччини, та Італії аж до Африки. І за цим кордоном та на його сторожі стоятиме тепер найбільша в історії світу потуга об'єднаних Атлантійським пактом держав і народів. В цьому й лежить ціле переломове значення пакту. Америка остаточно вийшла зі свого ізоляційного становища вже не тільки на те, щоби мир відновляти, але щоби його забезпечити наперед та не допустити до його порушення.

Ясно, що Атлантійський пакт ще далеко не розв'язує всіх проблем. Він бо тільки стає на сторожі існуючого положення, а воно дуже далеке від мирного і справедливого. Для основної справи, іменно поділу світу на 2 ворожі табори та відпущення на поталу божевільним комуністичним манякам величезних просторів Европи і Азії з їх сотнями мільйонів населення, пакт не є ніякою розв'язкою. Що більше, Атлантійський пакт не дає жадної охорони перед найгрізнішою большевицькою агресивною зброєю, іменно, перед совєтськими пятими колонами. Колись вже були намагання включити в поняття агресії так звану агресію через просякнення, інфільтрацію. Та це вже інша проблема, хоча і з-під того самого знаку. Немає теж сумніву, що Совєти тепер всю свою увагу звернуть власне на того роду агресію, як і немає сумніву, що з того здають собі справу західні союзники.

Атлантійський договір не є завершенням, але радше початком оборонної підготовки демократичних країн та базою тої оборони. До пакту зможуть приступити ще дальші країни, говориться про можливість доповнити його ще реґіональним Середземноморським оборонним договором з Туреччиною і Грецією і вже видвигаються голоси, щоби Америка своєю військовою потугою та воєнним потенціялом гарантувала інтеґральність та самостійність всіх членів Об'днаних Націй. Почуття відповідальности Америки за дальшу долю світу скріплюється щораз більшою свідомістю відповідальности і за те, що діється за залізною завісою. Ясно, що Америка ніколи не піде на будьяку інтервенційну війну, але вона своїм становищем та своєю моральною і матеріяльною допомогою могла б у великій мірі приспішити кінцеву перемогу поневолених Совєтами народів, зокрема українського, що найбільшими жертвами здійснює те, до чого тільки приготовляється Атлантійський пакт, іменно, оборону Заходу та його надбань перед большевицькою загладою. Бо якщо Америка почувається до обов'язку забезпечити свою допомогу тим країнам, які ще можуть бути жертвою совєтської агресії, то тим більше вона повинна почуватися до такого обов'язку у відношенні до тих, що цими жертвами вже давно стали. Можна б сподіватися, що Атлантійський договір в майбутності і під цим оглядом матиме переломове значення.

„Мирова" стратегія в повітряних сферах

Совєтський Союз уже урядово приєднався до своїх пятих колон, які в цілій низці країн заповіли, що на випадок війни проти Совєтів, вони стануть проти своїх рідних країн. Орган совєтської армії в Берліні оприлюднив, наче б це було щось самозрозуміле, що на випадок війни Червона Армія піде в погоню за „агресором" навіть у країнах, що лежать перед Залізною Заслоною.

Така заява органу Червоної Армії кидає відмінне світло на заяву комуністів у Франції, Італії, Великобританії й інших країн, наче б вони мали станути по боці Росії аж тоді, як вибухне війна і то тільки для „освободження" своїх країн. Стаття в органі Червоної Армії вказує, що комуністи західних країн вислали запрошення совєтській армії прийти в „визвольних цілях" на захід. Червона Армія не дала на себе довго ждати і вже сама запросилася сповнити свою місію.

Одно тільки дивне, що ці загрозливі „запросини" припали на час, коли в Ню Йорку відбувалася „Культурна й Наукова Конференція для світового миру" при визначній співучасти під-совєтських делегатів.

Нема сумніву, що ці нові маневри світового й совєтського комунізму були придумані, щоб декого застрашити, а декого обманути. Питання тільки, чи головний противник, проти якого Совєти улаштовують такі маневри, тобто Злучені Держави Америки, справді дався збити з пантелику совєтським стратеґікам. Коли б судити по деяких вістях у щоденній пресі, можна здогадуватися, що у Вашингтоні добре розуміють „мирову" стратегію Совєтів. Так заява нового секретаря оборони, Луїса Джансона, складена підчас його заприсяження в понеділок 28 березня, виразно каже, що „Злучені Держави є в силі застановити агресію, якщо до цього дійде". Для населення Америки вона є вистачальною.

Знавці воєнного діла, не подаючи свого імені, в розмові з деякими кореспондентами не вдоволяються лаконічними заявами, а дещо ясніше вказують, якими шляхами піде оборона Злучених Держав проти наїзника. Вони тримаються цупко засади демократичних потуг, що мир вдасться втримати дальшим відстрашуванням Росії від наїзду на чужинні території. Зате берлінський орган червоної армії говорить виразно, що Совєти „випередять" ворога у нападі. Та американські воєнні знавці не дуже лякаються цеї совєтської погрози, бо ж Америка й так не буде нападати, а буде себе тільки боронити. Не лякаються вони ще й з тої причини, що Америка готовиться до оборони перед таким несподіваним нападом.

Уже з кінцем останньої війни придумано турбовий (пружиновий) боєвий літак, який міг би швидко підлетіти з землі і вдарити на цілу фльоту ворожих бомбовиків і її розторощити, заки вона прилетить над намірену ціль нападу. Турбо-літак летить зі швидкістю голосу і вдаряє у ворога швидше, ніж той скине свій набір. У міжчасі придумано бомбовальники, які можуть підлетіти 40,000 стіп вгору, де повітря дуже рідке. Бомбовальники з набором бомб мають великі крила і їм не дуже важко літати в розрідженім повітрі у високих сферах. Одначе турбо-літак має малі крила і вони не можуть летіти на повітряних филях у великій висоті, як це робить великий бомбовальник. Але, кажуть знавці, теж і на це знайдеться скоро спосіб.

Турбо-літаки можуть бути ще придатні до нападу на наперед означені предмети, такі, як кораблі, або будинки, бо вони можуть летіти нижчими повітряними сферами з надзвичайною швидкістю, більшою ніж бомбовальники. Для знищення бомбовальників, які вже вилетіли до піднебних висот, як от на 40,000 стіп, треба іншого роду проти-літака, який має назву: „інтерсептор" — „переловлювач". Його завданням буде переловити бомбовальник у високих сферах, часом при допомозі пілота, але в більшій частині без пілота, тобто автоматично. Є такі інтерсептори, які вилітають з землі при допомозі пілота, але в горішніх сферах пілот матиме за завдання тільки керувати своїм літаком, а вже стрілянину й іншого роду бої виконуватимуть команданти, уставлені на землі. Вони будуть висилати з землі різні проміні, які пускатимуть у рух дивачні прилади на „інтерсепторах" на висоті 40,000 стіп.

Згодом інтерсептор, на якім приміщений пілот, буде цілком скасований, а на його місце прийде пружиновий літак, який буде виконувати такі рухи при керуванні, як живий пілот. Крім того він самий буде міг скидати керовані ракети. Фабрики вже працюють над видосконаленням такого боєвика і це тільки питання часу, коли він буде готовий, але це вже військова тайна. Коли у конгресі ухвалено висигнувати фонди на поставлення радарової сітки довкруги Злучених Держав і Канади на те, щоб можна було перешкодити ворожим бомбовальникам вдертися на територію Америки, то це вказувало б, що „інтерсептор", готовий. Ще тільки треба би подбати за продукцію інтерсепторів у великій кількости.

Оці вісті появляються саме в передодень підписання Атлантійського Пакту. Треба прийти до висновку, що час грає важливу ролю в оприлюдненні винаходів, які можуть призвести майбутнього агресора до застанови, що краще: Битись, чи миритись?

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ЖИВІ, МЕРТВІ И ВОСКРЕСЛІ

ЧОЛОВІКИ, ЖІНКИ ТА ДІТИ,

З

КОТРИМИ МЕНІ ПРИЙШЛОСЬ ЗУСТРІЧАТИСЯ

В

ПІДЗЕМЕЛЯХ, ТЮРМАХ І КОНЦТАБОРАХ

ЧК—ГПУ—НКВД

В

РІЗНІ ЧАСИ

на

Кубані, в Ростові н/Д., на Україні, в Создані, Сибірі, Далекому Заполяр'ї та по етапам великого концтабору,

большевицьке ім'я якому

— СССР —

Про цих нещасних мучеників комуністичного „раю" розкажуть скромно сторінки цего твору. **Автор.**

СТАЛІНСЬКА ПРОВОКАЦІЯ

Першого грудня 1934 року в Ленінграді, при вході до свого робочого кабінету, пострілом у потилицю вбито одного з ближчих соратників Сталіна — Кірова.

Член партії Ніколаєв, що стріляв у нього, з переляку, чи в цілях самозахисту, впав на підлогу, був побитий до втрати притомности співробітниками, що збіглись на подію, а через сорок хвилин він уже був у Ленінградському ГПУ, на чолі якого в той час стояв відомий кат Медвєдь.

Викликані для швидкої допомоги світила ленінградської медицини не могли повернути Кірова до життя, бо куля пройшла майже половину потиличної частини мозку, і страшна звістка про вбивство „любимого друга" Сталіна блискавично стала ширитись по місту. Через кілька годин було оголошено жалобу, вивішено відповідні прапори і почато трансляцію жалобних мелодій.

В совєтському повітрі запахло страшною грозою, що насувалася. Люди переглядались, зітхали, непорозуміло і тривожно запитували одне одного:

— Що сталось? Кірова вбили? Хто, як, де вбили? Ну, тепер тримайся, контр-революціє! Дістанеться і вашим, і нашим!..

— Дорогою ціною, ріками крови і сліз заплатить нещасний народ наш за це вбивство, — висловлювались інші в колі своїх найближчих і певних осіб. Кому воно потрібне? Позитивних наслідків не буде ніяких, а на відповідь терор знищить мільйони ні в чому неповинних людей — одних перекине на місяць, а інших у катівні ГПУ і на каторгу.

Були й наївні громадяни, які тихцем раділи й шепотіли:

— Значить, хтось та не спить... хтось творить історію по-своєму. Ще угробили би Сталіна, і тоді настав би їм крах.

— Виходить, що й над ними висить Дамоклів меч. І у них їхні душі ховаються в п'яти...

Але цю легковажність незабаром заступила безнадійна тривога і непереможно тяжкі передчуття неминучих репресій. Ці передчуття особливо посилювались під ридання скрипок та віол у жалобних мелодіях.

Навіть комуністи були якось неприродньо розгублені й пригнічені, і недвозначно міркували:

— Так, справи будуть „мокрі"...

Такими чи подібними настроями було охоплене населення України й Північного Кавказу, які найбільш потерпіли минулих років терору ЧК — ГПУ, моторошного голоду 1932-33 рр., суцільної колективізації, розкуркулювання й виселення цілими станицями й хуторами на Урал, у Казахстан і на Сибір.

А в цей час у Ленінградському ГПУ обер-слідчі „в особливо важливих справах" із Луб'янки тортурували й допитували Ніколаєва та 13 його співучасників і створювали всім відомі байки про натхненницю цього терористичного акту „маленьку сусідню державу", про нібито одержані від її представника п'ять тисяч рублів грошей совєтськими знакама та про подібні речі.

Невідомо, як і чим мучили заарештованих, як їх допитували і що вони виказували на себе й на інших, але ті слідчі матеріяли, що їх оголошено було в совєтській пресі, остільки кепсько були „зшиті", та ще й білими нитками, що навіть політично малописьменні обивателі, недосвідчені в большевицькій брехні та махінаціях ГПУ, читаючи газети, розводили руками і непорозуміло міркували:

— Якщо, як стверджує слідство, вожді опозиції непричетні до цього вбивства, то... нічого не можна зрозуміти. Чотирнадцять партійних і непартійних большевиків продались тій „маленькій державі" за п'ять тисяч совєтських рублів, що дає кожному по 357... знецінених папірців, з великою напругою — по 4—5 „торгсінівських" рублів. Який йолоп, хоч і найпродажніший, може погодитись на таку операцію, на цей виразний ризик життям? Не може бути, щоб матеріяльно-забезпечені люди, з певним партійним і громадським становищем, що мають родини, родичів і друзів, пішли б на таку загибельну дію за п'ять золотих рублів! Тут щось не теє... Очевидно, що не гроші вклали в руки Ніколаєва „нагана", а якась інша сила, чи чорт його зна, що? Адже навіть такі покидьки кримінальщини, яких у злочинному світлі звуть „шакалами" які можуть украсти у в'язня останній шматок тюремного хліба (чого ніколи не дозволять собі звичайні кримінальники), — навіть це „шакалля" не пішло б на таку брудну справу за таку мізерну плату.

(Дальше буде).

Д-р О. Берест.

Нові антибіотіка проти бактерій

(З циклю: Шляхом великих здобутків в медицині).

Відкриття пеніселини.

Темпо є цікою наших днів. Воно є слідне не лише в нашому щоденному життю, але також в швидкому поступові техніки і медицини. Що ще вчора було фантазією, нині стає дійсністю. Можна сміло твердити, що стоїмо на передодні відкриття способів власного розпізнавання і радикального лікування рака.

„Припадкове" відкриття бактеріовбивчих свійств, або як кажемо по науковому „антібіотичних", грибка пеніселин, англійським професором А. Флемінгом в 1923 році уважається сьогодні епохальним в поборюванні бактерій та інфекційних (заразливих) недуг, ними спричинених.

Слід відмітити, що майже всі великі відкриття були „випадкові". Теж і проф. Флемінга, що одержав в 1946 році за своє відкриття зовсім заслужену нагороду Нобля.

Про відкриття пеніселини я вже писав. Тут пригадаю, що лік відокремлений з грибка „пеніцілюм нотатум" находить сьогодні дуже широке примінення під назвою **пеніселини** в лікуванню цілого ряду інфекційних недуг: як запалення легенів, запалення мізкових болон, рожа, всілякого роду ропленях, закаження крови і т. д.

Смію твердити, що вичеркнення пеніселини з арсеналу ліків, викликало б сьогодні в лікарському світі почуття великої безрадности, може так, якби хірургові прийшлося тепер оперувати без наркози!

Перший раз примінено пеніселину в 1942 році у одного приятеля проф. Флемінга, який захворів на запалення мізкових болон і який завдяки пеніселини видужав.

Від пеніселини до стрептомісини.

Доктор **Сельман Ваксман** з Агрономічного Ню Джерзі Інституту, разом зі своїм співробітником д-ром **Альбертом Шацом** прослідили цілий ряд інших антибіотичних грибків. В 1943 році д-р Ваксман відкрив **„стрептомісину"** лік з грибка стрептомицес Грізєус, а в 1948 році **„грізеін"** з грибка **грізеус**.

Стрептомісина має нині головне примінення при лікуванню туберкульози, особливо туберкульозного запалення мізкових болон, недуги, проти якої медицина досі була зовсім безсильна. Чи можна уявити собі розпуку лікаря, який безрадний стояв над ліжком хворої дитини, невинно засудженої на смерть? Сьогодні впорскнення с т р е п т о мисини рятує неодну дитину, родичам привертає радість життя, а лікареві дає безмежне вдоволення з рятунку людини від смерти.

Покищо стрептомісина має лише одну відемну сторону — вона дорога. Але з часом хемічна продукція зумів поконати і цю перешкоду. Вже перші клінічні досліди із стрептомісиною виказали, що вона лікує не лише туберкульозу. Стрептоміциною в и л і кувано кількох ненадійних жовнірів в Торонто, хворих на запалення черевної болони (перітоніт), далі кілька недужих на тиф та одну шпитальну сестру, яка затроїлася мясом риби. В цьому випадкові примінено стрептомісину в виді таблеток через уста. Стрептомісину примінюється сьогодні також при недузі Банга, туляремії, при джумі. Недуга Банга, це інфекційна недуга домашнього скота, яка переноситься також на людей (різники, ветеринарі).

Д-р **Едвард Францис**, знаний бактеріолог Публичної Служби Здоровя в Злучених Державах уважає стрептомісину за одинокий лік проти туляремії. Туляремія — це інфекційна недуга гризунів (щурів, мишей, заяців, вивірок), яка переноситься також на людей. Недуга ця виступає у людей, що мають до діла зі звірятами та їх шкурами (ловці), в Канаді, Америці, Японії також в Европі в околицях Відня.

Проти джуми („чорної смерти") примінено стрептомісину з добрим вислідом в Індіях.

Грізеїна ділає подібно до стрептомісини. Лік цей примінюється часто для скріплення ділання стрептомісини.

Хльоромісетина проти сипного тифу.

Хльоромісетину відокремлено в перше в 1947 р. в Венецуелі. Хльоромісетина показалася дуже добрим ліком проти сипного тифу, недуги викликуваної через дуже маленькі бактерії, звані **„вірусами"**, що їх можна викрити лише при помочі т. зв. ультра-мікроскопу.

Досі боротьба з сипним тифом обмежувалась лише до поборювання вошей при помочі дезинфекційного порошку Д. Д. Т. та охоронних щіплень проти тифу. Лік проти тифу досі не був відомий.

Досліди з хльоромісетиною переведено в Дослідній Станиці для Американської Армії в Вашингтоні. Досліди ці виказали, що хльоромісетина для людського організму зовсім нешкідлива та що лік цей скоро виділюється з сечею. Лік цей заживається в формі таблеток що 4 годині. Є це велика полегша для хворого, що лік цей не треба впорскувати, як це мається при пеніселині або стрептомісині. Хльоромісетину випробувано з дуже добрим вислідом для лікування епідемій сипного тифу в Мексику, Малаях, і в Болівії. Висліди лікування є дуже заохочуючі: гарячка і плямки на шкурі уступали швидко і хворі дуже скоро здорові опускали шпиталь.

Крім сипного тифу лікує хльоромісетина також інші недуги, викликані вірусами, як приміром недугу папуг (псітакозіс), на яку хворіють також люди.

Новим способом являється комбіноване лікування певних недуг при помочі пеніселини, стрептомісини та хльоромісетини рівночасно.

Авромісина — золотий грибок.

Є ще третій новий лік з родини грибків стрептомісини, що свою назву завдячує золотистій красі грибка. (Аврум — по латині золото). Двадцять американських клінік докладало про висліди лікування авромісиною, в липні м. року на засіданні Научної Академії в Ню Йорку.

Досліди на морських свинках виказали, що коли їм рівночасно з бактеріями сипного тифу впорскували авромісину, вони осталися зовсім здорові.

Авромісину примінюється з добрим вислідом у лікуванні сипного тифу, та різного роду інфекційних недуг, подібних до сипного тифу, як: горячка Кву, горячка Рокі Мавнтен.

Крім цього лікує авромісина згадану недугу Банга, туберкульозу та т. зв. четверту венеричну хворобу.

Четверту венеричну хворобу цікують вереди на полових органах (подібно як це річ мається при сифілісі) та опухи в пахвинах, які скоро ропіють. Досі проти цеї недуги певного ліку не було. Авромісина усуває всі обяви цеї недуги чемов під дотиком чародійної палочки. Авромісин подібно як хльоромісина примінюється головно в виді таблеток.

З поміж усіх досі пізнаних антибіотичних середників (а є їх біля 80!), відокремлених з грибків, ми вичислили лише найбільше знані та найбільше чинні.

Можливо завтра відкриємо дальші антибіотики з грибків, що мають інші чудові свійства.

Є всякі підстави сподіватися, що вже внедовзі споввиться заповіт Пастера, славного французького ученого XIX. століття, що колись людині вдасться поконати найбільшого ворога людства: бактерії і всі ними спричинені інфекційні (заразливі) недуги!

ПОДВІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ ПАПИ ПІЯ XII.—Ця картина знята в Сикстинській Каплиці в Ватикані, де відправлено спеціяльну Богослужбу з нагоди 10-ліття Пія XII на папськім престолі. Дня 2. квітня припало 50-ліття священства папи. Папа Пій XII відомий зо свого миролюбства, а рівночасно теж і з твердої постави у відношенню до тоталітаризмів, а зокрема до большевизму та кремлівської диктатури за її вороже відношення до релігії.

ТВОРЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ СВІДОМОСТИ

Різноманітність американців — що заступають кожду національну групу, культуру, расу, релігію — може зробити практичну демократію в Злучених Державах одною з найбагатших, найцікавіших спроб людського співжиття в світі. Проте буває так, що багато національних, расових та релігійних груп скупчується в містах на порівнюючи малій площі і там виникає напруження між групами, особливо коли при тім існує економічне невдоволення. Таке положення було в місті Гері, в стейті Індіяна в 1932 році, коли там започатковано — широко знану тепер — громадську організацію під назвою Форум імені Анселма. Назва походить від Анселма, родом з Італії, який жив девять століть тому і який став єпископом Кентербурським. Згадують його за відданість правді та за непохитність своїх переконань.

Місто Гері є на південним кінці Озера Мишиґен, біля самого Шікаго. Засноване року 1906 при допомозі „Сталевої Корпорації Злучених Держав" воно зростало з нечуваною швидкістю. В 1920 році там було 40,000 населення, а 1930 року вже 100,000. Населення складалося з людей, що працювали в тяжкій індустрії вони найгірше відчули на собі наслідки депресії. Серед матеріяльних злиднів почалося також напруження на національним, расовим та релігійним ґрунті.

Саме в ті тяжкі, непевні дні депресії, зійшлася група громадян міста Гері різного походження, щоб обговорити, як зменшити існуюче напруження, як виплекати почуття спільности. Вони не мали на думці починати якийсь цілокраєвий рух, чи занятися о-світою співгромадян, чи направляти злі відносини в цілім місті. Вони сходилися разом тільки для того, аби разом приємно провести час саме тому, що серед них були люде різних груп національних, расових, релігійних, професійних. Їх цікавила ця різноманітність, вони старалися пізнавати, розуміти одні одних, а не ставитись з підозрінням, ворожо. Але в міру того, як їх членство зростало і мала група перемінювалася в більшу організацію, не раз виникали і прикрі випадки.

Наприклад, на одних зборах запропоновано було прийняти в члени одного нігра. Тоді підвівся один з членів і заявив, що він буде змушений покинути організацію, наколи нігра приймуть членом. Присутні члени прийняли його резиґнацію там-же на зборах.

Членів Форума ще більше зеднували подібні випробування їх принципів. Під проводом одного американця норвезького роду, Ревбена Е. Олсена, організація розвивалася на користь членів та й цілої громади.

Замісць того, аби мати десь одне місце на збори, члени вирішили сходитися кождий раз в іншім місці — в церквах, синаґогах, в школах, в приватних домах, в громадських установах. Ніколи не сходилися в тім самім місці двічі підряд. Бажаючи мати звязки зі всіма частинами міста, вони зорганізували тринадцять дискусійних груп. Кожда з тих груп є приготована і може обговорювати деякі важні місцеві або загальні справи. Ці групи прибувають на запрошення громад без жадної оплати. Де б вони не виступали, вони вносили дух вільної дискусії, дух Форума імені Анселма, скрізь двері були відкриті для них.

Минуло сімнадцять років з часу створення Форуму імені Анселма. За цей час місто Гері зросло, добробут збільшився, але Форум не змінив своєї першої мети — ширити довіря й приязнь між співгромадянами, будувати порозуміння й пізнавання, а не розділюючі стіни й залізні завіси поміж 44 національними та 55 релігійними групами.

Як модерна організація, Форум імені Анселма має кілька способів для служення громаді. Має фільмовий відділ, який постачає фільми про людські взаємовідносини. Видає місячник „Новини", що розходиться не тільки по інших стейтах, але також за-кордоном. Пятнадцяту річницю свого існування організація позначила відкриттям малої бібліотеки-читальні, де кождий може знайти книжки на теми релігійні, політичні, людських взаємовідносин. О р г а нізація видає також летючки, брошури, що висвітлюють головні соціяльні та політичні справи. Організація має крім того табір, де 175 батьків і дітей перебувають по три дні, де спільно живуть нігри і білі, католики, протестанти і жиди, іміґранти і тут-роджені, разом виконуючи всі обовязки спільного життя.

За свою діяльність Форум імені Анселма став ніби сумлінням громади. Тому члени стараються висвітлити, вияснити якусь справу, а тоді шукають і вирішують, які міри треба прийняти.

Коли виникло непорозуміння в одній народній школі в Гері на ґрунті відвідування школи нігерськими дітьми, Форум відкрив тимчасове бюро, з директором та секретарем, завданням якого було ширити між г р о м а д я н а ми думку про потребу справедливої шкільної політики по відношенню до всіх меншинових груп. Релігійні, робітничі, громадські групи та ветерани також підтримували таку політику.

Форум імені Анселма розвивався в сприятливих до того обставинах — в місті де є стільки національних та релігійних груп, де відсоток нігерського населення є більшим, ніж в якому іншому місті в північній частині Злучених Держав. Але організація, подібна до Форуму імені Анселма може прийнятися і розвинутися також і в інших містах. Кілька таких організацій вже засновано. Вони ніби будують мости, що сполучують різні групи в своїх громадах.

Форум імені Анселма в Гері, Індіяна, з охотою поділиться своїм досвідом з тими, хто б хотів започаткувати подібну організацію.

Загальна Рада.

ВСТАВАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

КРАЇНА, ДЕ ВСЕ ЦВІТЕ

Кажуть, що давніми літами, як ще українська земля не була „сколгоспнена", а „воєнні палії" перековували густочасто плуг та шаблю, щоби погостити „щирих" сусідоньків, тоді ота земля виростала велитенські буряни. Бувало, всякі буряни закривали козака з конем перед „добрими" очима сусіда.

А як приходив час передишки, як сусіди гоїли попечені пальці, а господар клав шаблю на полицю, тоді косив він ці буряни і спалював, а щойно потім брався за плуга.

Проходили літа. Хитрий сусід украв козацьку шаблю. Ну, а потім...

Але прийшли „благословенні" часи совєтської, неограниченої свободи „незмірного" добробуту". Товариші вирішили піти на перегони з усіма череватими буржуями, дігнати та перегнати їх. Куркуль був тяжкуватий до перегонів, кулак мав надто тверді кулаки. Та від чого совєтська „свобода"? Куркула розкуркулили, кулака розкулачили, а земельку „сколгоспили". Ну, а тепер давай і соцзмагання і стахановщину. В одному колгоспі „свиноматка" продукує нараз пів копи поросят, а в другому цілу копу. В одному радгоспі колгоспниці стягають з корови 50 літрів молока, а в другому сто. Одні стахановці виводять на квадратному метрі один сотнар пшениці, а другі два сотнарі. І пішло, і пішло. Намножилося безліку поросят, підсвинків, свиней, волів, баранів і чого тільки хочете. Такий вам добробут настав, що прямо рай. В молоці хоч купайся, а біленькі колачі прямо самі в рот лізуть.

Та товариші не спочивають ніколи на лаврах, не вдоволяються здобутими осягами, а йдуть вперед від перемоги до перемоги. І вирішили дальше збільшувати видайність „заколгоспленої" земельки, розмножувати ще більше свинський рід, помпувати ще більше молока, одним словом продукувати ще щасливіше і заможніше життя. І вирішили запрягти до праці ще одну червону силу, а то сталінського батюшку. Тай давай викроплювати совєтських, червоних батюшок. Справа не така то складна, якщо зважити, що батько Сталін має відповідну підготовку до „духовного стану"... І знов пішла стахановським темпом „продукція батюшок". Кажуть, що всіх комісарів і комісарчуків уже викропили, а все ще продукція не закінчена. Кажуть, далі, що відповідні чинники звернулися навіть до „заблудивших друзів", до Діпістів. Обіцяють всіх вивести в батюшки, щоби тільки верталися домів, та помагали будувати „родіну". Зачав і я застановлятись, чи мені, як бувшому діпістови, не скористати з оказії, тай бодай на старі літа зажити під сонцем сталінської конституції, вільним, щасливим життям в країні, на якої просторах все цвіте. Але вагаюсь, бо ще не знаю, чи цвіте так, як чортополох, чи так як заплеснілий кусень хліба...

М. Коко.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

СЬОГОДНІ В ТАВН ГОЛЛ КОНЦЕРТ ОЛЬГИ ЛЕПКОВОЇ.

Сьогодні, у вівторок, 5. квітня, виступить з концертом пісень світових і українських композиторів відома українська співачка, мецо-сопран Ольга Лепкова. Концерт відбудеться в Тавн Голл в год. 8:30 ввечорі і в його програмі є композиції Марселя, Скарлятті, Ганделя, Перселя, Шуберта, Верді, Гайдна, Чайковського, Барвінського, Людкевича і Чишка. Ню Йорк Таймс в недільному виданні подав програму концерту цеї української артистки, поміщуючи теж її фотографію.

СПИС ЖЕРТВ

на допомогу Українським Студентам в Европі, що їх зібрав Жіночий Комітет в Ню Йорку впродовж три-місячної кампанії.

3) (Докінчення).

Джерзі Сіті, Н. Дж.

Ліста ч. 24. — Зібрав Н. Б. Слободян $24.25; зложили: по $2: М. Варзіцький, Д. Кізима, Степанія Сорокатій; по $1: В. Гіль, Т. Барна, К. Лесюк, О. Зидик, П. Папроцький, Пеленський, В. Пеленський, Пеленський М., Червінський О., О. Маєк, В. Попович, В. Шеремета, Соня Микитка, Іван Жулинський, Евген Крук.

Ліста ч. 28. — Стефанія Галичин $15.

Ліста ч. 230. — Зібрав д-р Роман Дзядів $11; зложили: Тессі Міссіріс $5; по $2: М. Дзядів, І. Дзядів; по $1: Р. Дзядів, Е. Крук.

Ліста ч. 357. — Зібрав І. Б. Слободян $5; зложили: П. Ляхоцький $2.50; по $2: К. і М. Кликат; І. Грабар $1.

Ліста ч. 475 — Зібрав Кирило Піддубчишин $2.25; зложили: по $1 К. Піддубчишин, М. Бурак.

Гарфілд, Н. Дж. — Ліста ч. 200. — Зібрав Микола Савчин $7; зложили: М. Савчин $2; по $1: О. Кобринець, В. Дошко, І. Папінчак, О. Макар, С. Годош.

Белвил, Н. Дж. — Ліста ч. 214. Тома Рудий $1.

Томс Рівер, Н. Дж. — Ліста ч. 347. Микола Сокіл $3.

Патона, Н. Дж. — Ліста ч. 366. Зібрав Всеволод Сороківський $5; зложили по $1: А. Сороківський, Віра Сороківська, Люба Гадуняк, В. Сороківський, Надія Білинська.

Арлингтон, Н. Дж. — Ліста ч. 664. Зібрав Г. Гупало $8; зложили: Г. Гупало $5; по $1: В. Беддіге, Г. Бавр, В. Савоін.

Ню Бронсвик, Н. Дж. — Ліста ч. 681. Степан Дембицький $5.

Елизабет, Н. Дж. — Ліста ч. 719. Зібрав Петро Остапчук $9; зложили: по $1: І. Гавловські, Е. Мамчак, П. Остапчук, Д. Штим, Г. Закорчени, Р. Слободян, І. Паливчак,, А. Паливчак, М. Жарковіч.

Трентон, Н. Дж. — Ліста ч. 153. Зібрала Любов С. Ґоянюк $8; зложили по $1: Л. С. Гоянюк, А. Краска, Д. Шумський, П. Бірбан, А. Бородакевич, В. Росоловський, Г. Бірбан.

Нюарк, Н. Дж. — Ліста ч. 57. Микола Кормелюк $2.

Ліста ч. 85. — Володимир Гук $3.

Ліста ч. 93. — Зібрав д-р П. Гайдучок $6; ложили по $2: П. Нечепір; по $1: д-р П. Гайдучок, П. Воробець, К. Гинда, М. Настюк.

Ліста ч. 152. — Зібрала Ольга Левицька $10.75; зложили Володимир Левицький $5; по $1: М. Отрак, О. Забивайло, Е. Цяпка, Р. Полілюк, Г. Кисіль.

Ліста ч. 264. Микола Бойко $2.

Ліста ч. 360. — Зібрав Роман Старожитник $6; зложили: по $1: Б. Дацківський, В. Старожитник, Р. Старожитник, І. Ткач, В. Шеремета, А. Лозірко,

Ліста ч. 468. — Жертвував відділ Союзу Українок від. ч. 28 $25.

Ліста ч. 311. — М. Задорецький $2.

Нортгемптон, Па. — Ліста ч. 40. Іван Канталюк $1.

Джанстон, Па. — Ліста ч. 50. Зібрав Йосиф Карабин $15; зложили: по $7.50: Василь Роман і Йосиф Карабин.

Дукези, Па. — Ліста ч. 62. Зібрав Петро Кореневич $5; зложили: Н. Арсеній $2; по $1: П. Алегій, М. Тересій і П. Кореневич.

Ліста ч. 88. — Гарасимович Богдан $1.

Ліста ч. 113. — Зібрав М. Мадай $1.

Ліста ч. 141. — Ізабела Нетич $2.

Честер, Па. — Ліста ч. 225. Михайло Дворян $1.

Ліста ч. 382. — Богдан Катамай $2.

Майнерсвил, Па. — Ліста ч. 393. Український Клюб Св. Георгія $7.

Ліста ч. 575. — Зібрав Микола Ю. Сеник $11; зложили: по $1: М. Ю. Сеник, П. Козачишин, М. Сампара, М. Комарчик, В. Бензяк, П. Мамчур, І. Затонський, Т. Малик, Д. Веселик, М. Вишиванюк, Т. Сидорик.

Ліста ч. 840. — Ю. Кучерова $3.

Ліста ч. 942. — Зібрав Іван Кмита $3; зложили: по $1: А. Зарізаний, А. Чапко, І. Кмита.

Майнерсвил, Па. — Ліста ч. 848. Зібрав о. М. Данилович $41.60; зложили: по $1: П. Жидонек, І. Бріла, Ю. Сукена, А. Берецький, О. Бень, П. Барукa, Й. Коцюбка, С. Вернійовський, М. Фанок, Н. Вивюрка, Е. Бончак, А. Пастух, Р. Тройновський, М. Пітак, Т. Круль, В. Савчак. — Дрібні жертви $24.60.

Лусерна, Па. — Ліста ч. 944. Тома Запотоцкі $1.

Скрентон, Па. — Ліста ч. 950. Стефанія Ортинська $5.

Патерсвил, Па. Ліста ч. 962. Зібрала І. Бончук $5; зложили по $2: сестри Маріянки, Церква Св. Николая; І. Бончук $1.

Ембрідж, Па. — Зібрав Йосиф Литвин $28; зложили: по $1: М. Родин, Ю. Авдун, П. Комарський, І. Кубяк, С. Стефаняк, В. Ходус, І. Антонюк, С. Курило, М. Драк, А. Щур, Іван Зерин, Й. Табич, П. Котинкевич, І. Фірич, В. Попінчак, Н. Владичук, М. Дзюбинський, С. Кость, Ф. Махник, І. Геряк, В. Ясеницький, А. Перяк, Я. Шпак; по $2: І. Сухий і Й. Литвин. Ліста ч. 994.

Гюстон, Текс. — Ліста ч. 670. Зібрав Михайло Балабан $15; зложили: М. Балабан $10; Віктор Балабан $5.

Ліста ч. 671. — Зібрав Павло Барабаш $19; зложили: по $5: Павло, Зоня і Володимир Барабаш; по $2: О. Най і О. Бітнер.

Бріджпорт, Конн. — Ліста ч. 389. Зібрала Анна Чернявська та Текля Красіцька $38.75; зложили: С. Онишин $3; по $2: С. Смігельський, А. Чернявська, Т. Красіцька, М. Севицька, С. Даценко, Й. Фондак; по $1: Д. Постоловський, П. Литвин, Рийтей, Ф. Тишко, В. Венгренович, К. Пушчинська, М. Білик, А. Раскевич, М. Постоловська, І. Шевчук, П. Папроцька, І. Новак, П. Красіцькі, А. Кучма, І. Шемдерко, М. Галкевич, А. Глива, П. Слівінський, І. Дзивін, П. Говеско, М. Мандрона, О. Дмитрів, І. Сміт.

Ліста ч. 211. — Зібрав Мирослав Стахів $7; зложили: о. Данило Мацков $5; С. Венгрин $2.

Ліста ч. 59. — Осип Копач $1.

Ліста ч. 271. — Мирослав Борисюк $1.

Пітсфилд, Масс. — Ліста ч. 417. Зібрав Мих. Дарчук $10; зложили: по $2: М. Дарчук, В І. Гушка, А. Гушка, П. Терлецький; по $1: Я. Мужевич, А. Муневич.

Дорчестер, Масс. — Ліста ч. 314. Зібрав Іван Волощук $7.50; зложили: І. Волощук $2; по $1: М. Цим, Й. Єрча; дрібні жертви $3.50.

Дірборн, Миш. — Ліста ч. 49. Зібрала Галина Кметь $10.50; зложили: Г. Кметь $3; по $2: В. Семеген, А. Кметь; по $1: П. Семеген, В. Кричка, Т. Білла.

Дітройт, Миш. — Ліста ч. 70. Зібрало Т-во Лесі Українки — Дітройт $14. Зложили: по $5: В. Волкір, Т-во Л. Українки; Ю. М. Шустакевич $2; по $1: Б. Демрай, А. Градовський.

Гемтремк, Миш. — Ліста ч. 167. Василь Росікович $1.

Гренд Репідс, Миш. — Ліста ч. 308. Родина Антін Захарчука $10.

Дітройт, Миш — Ліста ч. 440. Зібрала Марія Слівинська $20; зложили: Укр. Золотий Хрест, Від. 34: $13; по $1: М. Слівинська, В. Тифемета, А. Хирбавка, О. Пухніцька, В. Гоминчук, М. Джумага, М. Машталяр.

Гемтремк, Миш. — Ліста ч. 441. Зібрав Український Демократичний Клюб, 2376 Грейлінг $14; зложили: У. Д. Клюб $10; по $1: І. Павлюк, І. Зедон, І. Заблоцький, В. Олійник.

Шікаго, Іл. — Ліста ч. 103. Зібрав Петро Гладкий $10; зложили: П. Гладкий $2; по $1: Е. Пруць, М. Сопівник, Маштюх.

Ліста ч. 212. — Зібрав Антін Струц $9; зложили: по $2: Т. Коколюз, А. Струц; по $1: І. Подола, М. Забитко, Ф. Опиханий, П. Дмитраш, І. Ракуш.

Сісеро, Ілл. — Ліста ч. 274. Микола Бараболяк $2.

Шікаго, Ілл. — Ліста ч. 800. Марія і Евген Команишин $5.

Сентрал, Пол, Мінн. — Ліста ч. 434. Стефан Коцюба $5.

Ліста ч. 510. — К. Качмарова $3.

Клівленд, О. — Ліста ч. 195. Зібрав Роман Стахур $13; зложили: по $3: В. Фук, Р. Стахур; по $1: В. Андрушкевич, М. Пеленьо, В. Мурасько, О. Мідяновський, Я. Баляш, Я. Пацула, Г. Мураль.

Синсинаті, О. — Ліста ч. 266. Зібрав д-р В. Безушко $4; зложили: по $2: М. Базовський і д-р Безушко.

Толідо, О. — Ліста ч. 567. Дмитро Медецький $5.

Пітсфилд, Масс. — Ліста ч. 696. Антін Малапчук $5.

Морей, Ку. — Ліста ч. 32. Зібрав Я. Купчинський $2; зложили по $1: Н. Н. і Я. Купчинський.

ЦЕ ТАК В ПІВДЕННІЙ ІТАЛІЇ.—Тяжко повірити, щоб на південній Італії була аж така зима, як її бачимо на картині, що представляє завалені снігом хати в Альбореллйо. Мешканці цього села це імігранти з Африки, що прибули до Італії ще тому 200 років. Вони взагалі не памятають ніякої такої зими, де якої звикли люди в середущій Европі, чи навіть північній Італії.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Потреба виміни думки старших і нових українських імігрантів; відчит д-ра П. Дубаса про початки іміграції.

У звязку з постійним допливом та зростом скількости нових імігрантів, у Филаделфії відчувається потреба якогось постійного осередка зустрічі та виміни думок української іміграції старшого й нового покоління. Думаємо, що так є і в інших містах. Досі сповняв це завдання у Филаделфії бодай до деякої міри Переселенчий Осередок. Та і обмежений обсяг питань, які порушується на Переселенчому Осередку і постійний зріст скількости нових імігрантів промовляють за те, щоб створити окреме форум, де нові та старші імігранти могли б постійно обмінюватись думками.

Виходячи із тих міркувань, Филаделфійський Переселенчий Осередок вирішив започаткувати ряд рефератів та дискусійних вечорів, що на них нові та старі імігранти мали б нагоду до поважної виміни думок, де всі ми краще пізнали б себе, та де нові імігранти почули б про життя старої іміграції й про американські умовини життя, а старі імігранти довідалися б про українське громадянське життя на іміграції в Европі і т. п.

У звязку з цим цеї суботи вечором відбудеться у приміщенні Українського Горожанського Клубу при вул. Френклин реферат д-ра Павла Дубаса на тему „Початки української іміграції у Північній Америці, а зокрема у Филаделфії". Після реферату та дискусії присутні вирішать, чи потрібні подібні дальші вечорі, евентуально намітять теми дальших рефератів і т. п. Пляняується, щоб чергувалися доповіді старших та нових імігрантів.

Сподіємося, що і між новими імігрантами і між старшими знайдеться багато громадян, які розуміють потребу створення поважного осередка виміни думок та взаємопізнання і всіх їх запрошуємо на вище згаданий вечір.

Переселенчий Осередок у Филаделфії.

—о—

ВІЛЕНД, ОНТЕРІО.

Українці за Атлантійським Пактом.

В неділю, 27 березня 1949 відбулося вечером у галі української католицької церкви в Віленді, Онтеріо, Маніфестаційне Віче українців із Віленду і околиці. Віче скликала Філія УНО в Віленді.

На вічу було понад 300 українців і українок. Говорив член Української Національної Ради д-р Степан Росоха.

Українці, говорив бесідник, на цілому світі щирим серцем вітають створення Північно-Атлантійського Пакту, що буде заборолом дальший експансії московсько-большевицького імперіялізму. Ніхто не відчуває так добре світову загрозу і небезпеку цього московсько-большевицького імперіялізму, як саме український нарід, бо він зводить з ним важку і криваву боротьбу вже більш 30 літ, від часу існування Української Народньої Республики в 1917/21 роках.

Якщоб тоді західні демократії, тобто Велика Антанта, дали відновленій Українській Державі потрібну поміч в боротьбі з московсько-большевицьким імперіялізмом, то сьогодні не треба було б творити Атлантійського Пакту, заявив д-р Росоха. Але в той час Велика Антанта і Америка не помогли Українській Народній Республиці. Навпаки, Велика Антанта помагала армії російського царського генерала Денікіна і армії польського генерала Галера, яку модерно узброїла.

Славна Військова Організація (УВО) і Організація Українських Націоналістів (ОУН) продовжали боротьбу українського народу з окупантами України між двома світовими війнами і в часі третьої світової війни розгорнули в Україні могутній повстанський рух, що наносив великої шкоди обом імперіялізмам — московсько-большевицькому і німецько-гітлерівському. Сучасній Воюючій Україні всеціло стала на допомогу вся українська політична еміграція і всі українські патріоти на цілому світі.

Далі говорив бесідник про український політичний центр — Українську Національну Раду, яка є передпарляментом українського народу.

Д-р Росоха ще сказав, що значення Атлантійського Пакту величезне, бо воно піднесло на дусі всі поневолені Росією народи і скріпило їхні підземні визвольні рухи в боротьбі проти московсько-большевицької неволі. Повстання Атлантійського Пакту вказує на те, що християнський світ, тобто свободолюбні народи не дали себе приспати миролюбними фразами московсько-большевицьких сатрапів і відчули ту світову загрозу російського комуністичного імперіялізму, який несе смерть християнській цивілізації та неволю і рабство всім народам світу.

Український нарід, говорив бесідник, буде завжди стояти по боці свободолюбних народів в боротьбі проти російського комуністичного імперіялізму.

Весь світ, всі свободолюбні і миролюбні народи повинні зрозуміти і підтримати стремління українського народу, підкреслив член УНРади, д-р Степан Росоха, бо тільки Українська Самостійна і Соборна Національна Держава зможе утримати на сході Европи рівновагу міжнародних політичних сил і тільки вона зможе забезпечити на тій частині світу лад і порядок та бути належним заборолом проти нового російського імперіялізму, без огляду на те, в якій формі і під якою барвою він знову не зявився б.

При кінці, предсідник зборів, яким був голова Філії УНО в Віленді п. Федак, підддав під голосування резолюцію, яка відповідала змістові промови головного бесідника і щиро вітала створення Північно-Атлантійського Пакту.

ХТО МАЄ „КАНАДІЙСЬКА РУСЬ"

написана о. Нестором Дмитрівим, а видана „Свободою" в 1897 році, є дуже потрібна для архіву, який збирає професор Саскачеванського університету, Дж. В. Симпсон, що тепер пише історію канадійських українців. Хто має ту книжечку, проситься донести до „Свободи". Проф. Симпсон заходить постійно до редакції й витягає з найдавніших річників „Свободи" перші вісті про життя канадійських українців. Він готов заплатити за цю книжечку.

8,500 ІМІГРАНТІВ В КВІТНІ.

Вашингтон. — На підставі вістей в ІРО, до Злучених Держав приїдуть з Европи 8,500 нових імігрантів зі скитальщини впродовж місяця квітня. Найближчий транспорт приїде кораблем Марін Флешер до Бостону, потім всі інші приїдуть до Ню Йорку. Найближчий транспорт до Ню Йорку приїде кораблем Дженералд В. М. Блек у середу.

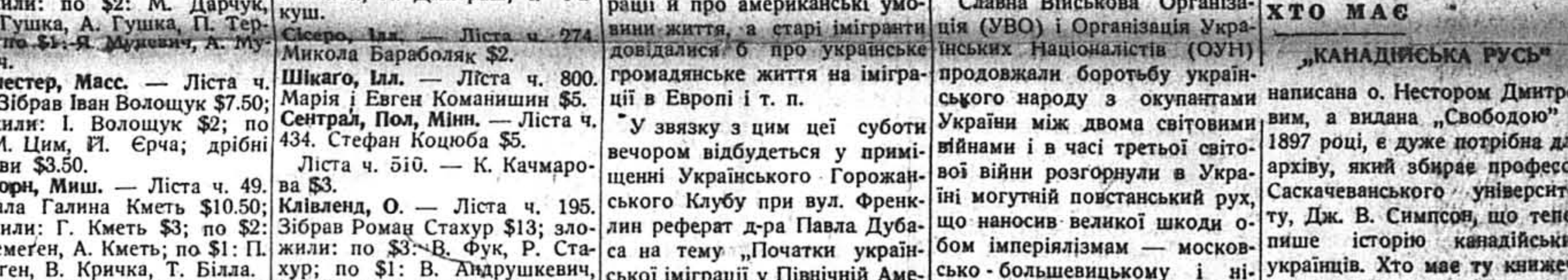

ТАРЗАН, ч. 2065. Дивний талізман.

Сумовито підніс малпочоловік мертвого вазіра й підняв таємничий діямант...

...і пустився до села вазірів.

Коли він зближився до села, він зустрінув свого старого приятеля, начальника Мувіро.

„Той чоловяга був моїм довіреним післанцем" пояснював Мувіро. „Я післав його до тебе за поміччю. Діямант це доказ дивного положення нашого племени".